

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Відділення харчових технологій та ресторанного бізнесу
Циклова комісія харчових технологій та готельно-ресторанної справи

Борисенко Максим Станіславович

КУРСОВА РОБОТА

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА ТЕРНОПІЛЬЩИНІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Навчальна дисципліна «Дизайн та технологія надання туристичних послуг»

Ступінь освіти «фаховий молодший бакалавр»
Спеціальність 242 Туризм і рекреація, освітня програма «Туристичне
обслуговування», група ТР-22
Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Керівник:
Гібкін Кирило Романович,
викладач

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник

(підпис)

Кирило ГІБКІН

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

(підпис)

Максим БОРИСЕНКО

Підсумкова оцінка: _____ (літера / балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Кирило ГІБКІН

(підпис)

Наталя ВОЛЬФСОН-ГАРШИНА

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Туристичний потенціал ареалу дестинації Тернопільщини	5
1.1 Географічне положення Тернопільщини.....	5
1.2 Туристичні ресурси та інфраструктура Тернопільщини	6
2 Проєкт інноваційного туру.....	12
2.1 Маршрут інноваційного туру.....	12
2.2 Програма інноваційного туру	19
Висновки	21
Список використаних джерел	22

Вступ

Тема "Сучасний стан розвитку туризму на Тернопільщині: можливості та виклики" надзвичайно актуальна в сучасних умовах, оскільки туризм визначається як стратегічно важлива галузь для соціального, економічного та культурного розвитку регіонів. Ось деякі ключові аспекти актуальності цієї теми:

Економічний внесок туризму. Розвиток туризму на Тернопільщині може стати суттєвим джерелом доходу та забезпечити зростання місцевої економіки. Залучення туристів сприяє створенню робочих місць, розвитку підприємництва та загальному підвищенню економічного рівня регіону.

Промоція місцевої культури та спадщини. Розкриття туристичного потенціалу Тернопільщини дозволяє привертати увагу до унікальних аспектів місцевої культури, традицій та історії. Це сприяє збереженню та популяризації культурної спадщини.

Створення робочих місць та розвиток інфраструктури. Зростання туристичного потенціалу вимагає розвитку туристичної інфраструктури, що, в свою чергу, сприяє створенню нових робочих місць та підвищенню життєвого рівня місцевого населення.

Вплив на місцеве підприємництво. Туризм може стати стимулом для розвитку малого та середнього бізнесу, такого як готелі, ресторани, сувенірні магазини та інші послуги, що забезпечують туристичні потреби.

Виклики та шляхи подолання. Аналіз викликів, з якими стикається туристична галузь на Тернопільщині, дозволить визначити найефективніші стратегії для подолання перешкод та максимізації можливостей.

Узагальнюючи, туризм на Тернопільщині не лише сприяє економічному розвитку регіону, але й відіграє важливу роль у збереженні культурної спадщини та сприяє розвитку місцевого підприємництва. Порозуміння можливостей та викликів цього сектору визначає важливі стратегії для сталого розвитку Тернопільщини через туризм.

1 Туристичний потенціал ареалу дестинації Тернопільщини

1.1 Географічне положення Тернопільщини

Тернопільська область (неофіційно – Тернопільщина, Тернопілля) - область України з центром у місті Тернопіль. Розташована на Подільській височині, південна межа області проходить по річці Дністер, східна - по Збручу. Займає східну частину Галичини, частину південної Волині та частину Західного Поділля.

Тернопільська область займає західну частину Подільського плато, межуючи на півночі з Рівненською, на півдні з Чернівецькою, на південному заході з Івано-Франківською, на заході з Львівською, а на сході - з Хмельницькою областями України. Тернопільщина, хоч і розташована поблизу українського кордону з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією і Молдовою, власних наземних кордонів з сусідніми державами не має, як і не має виходу до моря.

До складу області входить 3 райони: Кременецький, Тернопільський, Чортківський. Площа - 13823 км², населення - 1 065 709 осіб.

До найважливіших галузей народного господарства області належать сільське господарство та промисловість, зокрема: харчова, легка, машинобудівна та інші, перспективна для розвитку - туристична галузь.

На території області розташована найдовша у світі карстова печера Оптимістична завдовжки 267 кілометрів, а також одне з «Семи природних чудес України» - Дністровський каньйон. Також Тернопільщина відома Почаївською лаврою, чудотворною Іконою Божої Матері у Зарваниці та Зарваницьким духовним центром. За кількістю замків Тернопільщина займає перше місце в Україні.

Територія, де тепер розташована Тернопільська область, давно обжита людьми. Сліди існування людини на її території сягають від доби раннього палеоліту (понад 100 000 років тому) до період мезоліту (9 000 років до н.е.) і далі, про що серед інших свідчать знахідки поблизу Великого Глибочка, Буглова та Залізців. У IV-II тис. до н. е. територію краю населяла землеробська трипільська культура, пам'ятки якої були виявлені вперше саме на Тернопільщині 1822 року у печері «Вертеба» за 74 роки до знаменитого відкриття Вікентія Хвойки у селі Трипільля.

У IX столітті східнослов'янські землі об'єдналися в єдину державу. Про інтенсивність заселення в цей час території області свідчать понад 300 давніх городищ та селищ, понад 100 некрополів X-XIII століть.

Наприкінці XI століття на території сучасної Тернопільщини виникли удільні князівства Терехівське та Шумське. Згодом територія краю увійшла в Галицько-Волинське князівство. Міста Терехівля і Шумськ перетворилися на значні політичні, економічні та культурні центри.

Якщо їхати по території Тернопільської області з півдня на північ або із заходу на схід, то можна помітити значні зміни краєвидів. Значно розчленована глибокими каньйоноподібними долинами рік місцевість

Придністров'я переходить у центральній частині області у слабохвилясту, майже ідеальну рівнину, яка на півночі змінюється горбогір'ям. Мальовничі ландшафти західної частини Тернопільської області, порізаної густою мережею ярів, балок і річкових долин, мають значні відмінності від ландшафтів східної частини. Ці відмінності основною мірою викликані особливостями геологічної будови території [1].

Рисунок 1. – Географічне положення Тернопільської області [2]

1.2 Туристичні та інфраструктурні ресурси Тернопільщини

Основними туристичними об'єктами Тернопільської області нині є Національні природні парки «Дністровський каньйон» і «Кременецькі гори», Крем'янецько-Почаївський історико-культурний заповідник і Національний заповідник «Замки Тернопілля», міста Тернопіль, Чортків, Бережани, Бучач, Борщів, Тербовля, курорти Гусятин і Микулинці, с. Зарваниця.

Дністровський каньйон – найбільший каньйон в Україні і один з найбільших у Європі. Він розтягнутий на 250 км, утворюючи декілька десятків меандр. Тут протікає одна з найкрасивіших річок Європи друга за величиною в Україні – річка Дністер. Його загальна протяжність – 1365 км. Але найкрасивіші береги Дністра від р. Золота Липа до р. Збруч в межах прорізання нею Подільської височини, з утворенням каньйоноподібної долини.

Всесвітнім визнанням каньйон Дністра завдячує своїм неповторним геологічними пам'ятками. Різноманітні за походженням скелі пройшли всі геологічні та біологічні епохи, були свідками вражаючих еволюційних подій за останні 420 млн. років. Дністровський каньйон – це підручник з геології з реальними ілюстраціями. Особливо добре це помітно на берегах Дністра, які нагадують земну поверхню в розрізі. Скельні відслонення на Дністрі, так звані стінки, – пам'ятки природи, подібних до яких у світі практично немає. Більшість цих стінок віднесені до заповідної зони парку.

Гордістю Парку являються травертинові скелі – унікальні за своєю привабливістю порівняно молоді геологічні утворення з химерними формами, таємничими печерами, гротами, навісами, мальовничими водоспадами, сталагмітами, сталактитовими натічними утвореннями. Часто вони вкриті оксамитовою зеленню мохів та водоростей.

На території Національного природного парку «Дністровський каньйон» відомо близько 50 великих і малих печер. Серед них одні з найдовших в світі: Оптимістична (233 км), Озерна (134 км). Підземні лабіринти приваблюють своєю таємничістю. Вражають красою різнобарвних кристалів та різними формами натічних утворень. Деякі з них в сиву давнину використовувались для проживання та культових потреб.

Національний парк "Кременецькі гори" створений 11 грудня 2009 року. Територія площею 6951,2 га охоплює Кременецький та Шумський райони Тернопільської області. Кременецькі гори (з максимальною висотою 400 м) розміщені на Волинсько-Подільського плато. Шар білої крейди з домішками чорного кремнію подекуди сягає 100 м. Він перекритий пісками колишнього Сарматського моря. Найцікавішими є гори Маслятин, Страхова, Гостра, Замкова (Бона), Черча, Божа, Дівочі скелі. Розташування парку на межі двох кліматичних поясів — морського та континентального - спричинює м'яку зиму з частими відлигами, а також тепле, прохолодне літо.

Національний заповідник «Замки Тернопілля» був заснований у м. Збараж у лютому 1994 р. як державний заклад на основі архітектурного комплексу Збараського замку XVII ст., ансамблю споруд монастиря ордену бернардинів та церкви Преображення Господнього.

В області функціонують багато закладів культури і мистецтва, з них 26 державних музеїв та 140 громадських музейних закладів, серед яких Тернопільський обласний краєзнавчий музей, Тернопільський художній музей, Борщівський краєзнавчий музей, Велеснівський етнографічно-меморіальний музей В. Гнатюка, Меморіальний музей-садиба Леся Курбаса, Меморіальний музей Богдана Лепкого (Бережани), Літературно-меморіальний музей Юліуша Словацького та інші, драматичний та ляльковий театри, обласна філармонія та інші заклади.

На Тернопільщині проходить понад 25 різних фестивалів, найвідоміші з яких: фольклорно-обрядове дійство «Маланка» (с. Горошова), книжковий фестиваль "ДжураФест (Тернопіль), кулінарний фестиваль «Вареник-Фест» (Збараж), фестиваль Бережанського замку (Бережани), мистецько-краєзнавчий фестиваль «Братина» (с. Стіжок), свято народних ремесел, фольклору та хореографії «Тернопільські обереги» (Тернопіль), фестиваль мистецтв «Забава у княжому місті» (Теребовля), всеукраїнський фестиваль лемківської культури «Дзвони Лемківщини» (урочище «Бичова» поблизу міста Монастириська), фестиваль народного танцю «Червона калина» (Тернопіль), всеукраїнський фестиваль «Тернопільські театральні вечори. Дебют» (Тернопіль), міжнародний джазовий фестиваль «Jazz Bezz» (Тернопіль), Міжнародний "Мистецький фестиваль «І» (Тернопіль) та інші.

Тернопіль та інші міста області пропонують різні варіанти розміщення для туристів, включаючи готелі, курортні комплекси та приватні гостьові будинки.

Помешкання Stella. Гостям помешкання Stella, яке розташовано в місті Тернопіль, пропонують бар. Гостям помешкання пропонують такі послуги/зручності: ресторан, обслуговування номерів і цілодобова стійка реєстрації, а також безкоштовний Wi-Fi. У помешканні Stella номери укомплектовано шафою. У помешканні Stella гостям надаються номери з окремою ванною кімнатою, яку оснащено душем та безкоштовними туалетно-косметичними засобами. Номери устатковано телевізором із плоским екраном і кондиціонером, а деякі номери оснащені балконом. У помешканні Stella кожен номер устатковано постільною білизною та рушниками.

Готель Тернопіль. Цей готель розташований за 2 хвилини ходьби від Тернопільського озера. До послуг гостей номери з кондиціонером і безкоштовним Wi-Fi. Номери та люкси готелю «Тернопіль» оформлені в індивідуальному стилі й оснащені телевізором із кабельними каналами. Дерев'яна підлога, великі вікна й тепла кольорова гама створюють в номерах світлу атмосферу. У ресторані «Панорама» готують страви української та європейської кухні. Гості можуть відвідати салон краси «Прима» та замовити масаж. До численних магазинів і ресторанів 5 хвилин ходьби від готелю «Тернопіль», а до залізничного вокзалу Тернополя 15 хвилин ходьби. До аеропорту Тернополя 15 хвилин їзди автомобілем.

Готель Avalon Palace розміщений у центрі Тернополя. Гості матимуть нагоду замовити страви у ресторані або напої у барі. У деяких номерах є окрема ванна кімната з гідромасажною ванною, а частина помешкань укомплектована халатами та капцями. У деяких номерах для зручності гостей облаштована зона відпочинку. Для додаткового комфорту в усіх номерах є телевізор з кабельними каналами, безкоштовні туалетно-косметичні засоби та фен. Стійка реєстрації заїзду працює цілодобово. В околицях готелю можна зайнятися різними видами активного відпочинку, зокрема велосипедним спортом та пішим туризмом.

Готель Камелот. Цей готель розташований за 8 хвилин їзди від тернопільського замку 16-го століття. До послуг гостей сауна й номери з кондиціонерами та телевізорами з плоским екраном. Стійка реєстрації працює цілодобово. Усі сучасні номери в готелі «Камелот» оформлені в нейтральних тонах та мають дерев'яні меблі. У ванних кімнатах надається фен. В елегантному ресторані готелю «Камелот» подають страви української та європейської кухонь. У готельному барі можна замовити відбірне вино та інші напої. До послуг гостей готелю «Камелот» фінська сауна й критий плавальний басейн. Крім того, можна замовити масаж.

Готельно-розважальний комплекс Hotel Aquapark Alligator розташований у Тернополі. До послуг гостей безкоштовна парковка, безкоштовний Wi-Fi та цілодобова стійка реєстрації заїзду. Номери готелю оформлені в теплих тонах і оснащені кондиціонером. Крім цього, в кожному номері є телевізор, диван і власна ванна кімната з безкоштовними туалетно-

косметичними засобами. У ресторані готелю подають сніданок і страви європейської та української кухонь. На території працюють бар, спа-центр, тренажерний зал і критий аквапарк.

Готель «Галичина» розташований на березі Тернопільського ставу менш як за хвилину ходьби від парку «Топільче». До послуг гостей просторі номери з безкоштовним бездротовим доступом до Інтернету (Wi-Fi). Усі номери та люкси готелю «Галичина» оформлені в золотисто-бежевих тонах та оснащені холодильником. У деяких помешканнях також встановлено телевізор із плоским екраном і кондиціонер. Щоранку в затишному обідньому залі готелю «Галичина» подають континентальний сніданок. За бажання у місті можна оглянути Тернопільський кафедральний собор 16-го століття (за 300 метрів) або прогулятися парком «Загребелля» (за 500 метрів). Гостям також варто завітати до кав'ярні та лобі-бару, що працюють на території готелю.

Chalet Edelweiss Holiday Home. Цей комплекс розташований у місті Збараж. До послуг гостей цілодобова стійка реєстрації заїзду, устаткування для барбекю та безкоштовний Wi-Fi. Відстань від закладу до Збараського замку складає 2 км. Номери та люкси комплексу кафе-шале «Едельвейс» оформлені у класичному стилі та обладнані телевізором з плоским екраном. Приватні ванні кімнати укомплектовані феном і безкоштовними туалетно-косметичними засобами. Гості матимуть нагоду скуштувати страви української кухні у ресторані на території закладу або розслабитися за напоєм у барі.

Хуторок В'юн. У помешканні Хуторок В'юн, яке розміщено в місті Покропивна в регіоні Тернопільська область, до розпорядження гостей безкоштовна приватна парковка. Гостям деяких номерів надається доступ до тераси з чудовим видом на річку, повністю обладнаної кухні та окремої ванної кімнати з душем. Гості помешкання Хуторок В'юн можуть пограти в настільний теніс на його території, а в околицях – зайнятися хайкінгом.

Помешкання Братіслава Тернопіль. Гостям помешкання пропонують такі послуги/зручності: ресторан, обслуговування номерів і цілодобова стійка реєстрації, а також безкоштовний Wi-Fi. Окрему ванну кімнату оснащено душем або ванною та безкоштовними туалетно-косметичними засобами. Серед стандартних зручностей помешкання Братіслава Тернопіль варто відзначити телевізор із плоским екраном. Також кожен номер обладнаний шафою.

Помешкання Kremin. У помешканні Kremin, яке розташовано у Кременці, до послуг гостей сад, спільний лаунж, тераса та безкоштовний Wi-Fi. До послуг гостей обслуговування номерів, цілодобова стійка реєстрації та організація екскурсій. Працівники стійки реєстрації володіють такими мовами – російська та українська – і нададуть гостям практичні інструкції про околиці помешкання [3].

Ресторани та кафе. «Ковчег» – це ресторан з власною пивоварнею, оформлений у формі корабля і побудований з натуральних матеріалів. Гості можуть узяти участь в екскурсії по пивоварні та скуштувати фірмове свіже

пиво. В основному меню пропонуються традиційні та авторські страви української кухні, приготовані з натуральних і свіжих фермерських продуктів.

Ресторан-пастерія «Фламінго» розташований у центрі Тернополя. Інтер'єр оформлений в африканському стилі – пастельні відтінки, біо-меблі, свічки, ліпнина на стінах. У меню італійська кухня. Фірмові частування: різото з овочами, морепродуктами й м'ясом, тонка піца, спечена в дров'яній печі, а також домашня паста в асортименті. У теплу пору року працює літня тераса. Є спеціальний дитячий ігровий майданчик.

На виїзді з Тернополя в бік Львова, на території мальовничого лісопарку Загребелля, знаходиться заміський ресторан «Едем». У розпорядженні гостей основний зал на першому поверсі, а також VIP-кімнати та бар – на другому. Крім того, передбачені закрита літня тераса та літній майданчик у лісовому гаю з бенкетними будиночками та штучним водоспадом. У меню представлені традиційні страви європейської, східної та української кухонь. У ресторані обладнана сцена і танцмайданчик, регулярно тут влаштовують шоу-програми й вечірки, лунає жива музика.

Ресторан «Українська ніч» розташований у центральній частині Тернополя та зустрічає гостей вишуканим дизайнерським інтер'єром у стилі модерн з елементами хай-тек. Зали закладу витримані в сіро-кавовій кольоровій палітрі. Меню містить класичні й авторські страви європейської та української кухонь. Є бенкетне меню.

У центрі Тернополя в старовинній будівлі, оформленій у стилі Гауді, розташований ресторан-музей «Старий млин». Інтер'єр витриманий у традиційному українському стилі та доповнений старовинними предметами побуту й антикварними речами. У складі ресторану-музею чотири зали, одна з яких оформлена в австрійському стилі. У меню авторська українська і традиційна японська кухні. Коронні страви: борщ у хлібі, деруни з сиром, м'ясна запіканка, сало зі спеціями «Український наркотик». В алкогольній карті є фірмові настоянки.

У середмісті Тернополя гостей зустрічає ресторан «Айва». Вишуканий інтер'єр закладу оформлений у східному стилі. У меню представлені традиційні страви узбецької кухні, які готують за автентичними рецептами. Гордість ресторану – страви з баранини, телятини та курки, приготовані на мангалі. Коронне частування – манти власного приготування з м'ясом баранини. З-поміж напоїв є фірмова кава на піску по-турецьки. Гості можуть замовити ароматний кальян, який готують на кокосовому вугіллі без фольги. Щоп'ятниці та щосуботи в ресторані влаштовують музичні вечірки за участю популярних ді-джеїв.

На в Київській вулиці знаходиться ресторан-бар «Орфей». Інтер'єр закладу оформлений у сучасному стилі з елементами античності в декорі. У розпорядженні гостей основний зал, VIP-зал і бар. Меню містить традиційну європейську та українську кухні. Основну увагу приділено стравам з баранини, свинини, курки. Розроблено спеціальне бенкетне і фуршетне меню. Щовечора грають живу музику.

Ресторан «Рандеву» знаходиться в східній частині Тернополя, на вулиці Лесі Українки. Кухарі закладу спеціалізуються на приготуванні традиційних страв української кухні. У будні подають комплексні бізнес-ланчі. У розпорядженні гостей просторий основний зал на першому поверсі та бенкетний зал, розташований на другому поверсі, а також літня тераса з альтанками.

На вулиці Генерала Тарнавського розташований ресторан «Бахус». Вишуканий інтер'єр закладу гармонійно поєднує в собі класичний стиль і елементи грецького етно-декору. Гостей пригощають традиційними стравами європейської кухні. Гордість закладу – це фондю з різними видами м'яса й ексклюзивні страви, приготовані на розпеченому вулканічному камені. Охочим до солодкого пропонують фірмовий шоколадний фонтан з морозивом.

У центрі Тернополя, на вулиці Валовій знаходиться кав'ярня «Карма кави». Гостей пригощають різними кавовими напоями, приготованими на основі свіжозмеленої кави за унікальними американськими, італійськими, в'єтнамськими та японськими рецептами. В основному меню європейські десерти та випічка. У карті напоїв також є німецькі чаї з натуральними ефірними маслами.

У самому центрі Тернополя знаходиться кафе-бістро «Наша кухня». Гостям представлений асортимент популярних страв європейської та української кулінарій, приготованих за домашніми рецептами. Уранці пропонують комплексні сніданки, а в денний час - бізнес-ланчі. У карті напоїв є кавові напої.

У розпорядженні гостей кафе-бару «Сабантуй» дві затишні зали, які займають верхній і нижній рівні закладу. Інтер'єр виконаний у пісочній палітрі та витриманий у лаконічному сучасному стилі. Відвідувачів пригощають традиційними стравами європейської та кавказької кухонь. Акцент зроблений на фірмових стравах з м'яса, овочів і риби, приготованих у тандирі.

У центрі Тернополя, на території готелю «Україна», який розмістився у старовинній будівлі, знаходиться арт-бар «Коза». У складі закладу три зали, оформлені в класичному стилі з елементами старовини: основний, «Читальний» і «Відеозал». У меню інтернаціональна кухня. Є розділ з ліванськими стравами. Серед фірмових страв відзначають пасту, ризото, буритос. У карті напоїв кавові мікси й чаї, до яких подають свіжу випічку. Регулярно проходять моновистави та тематичні музичні вечірки.

На тихій вулиці відразу за драматичним театром розташований англійський паб «Шерлок & Бекон». Оригінальний інтер'єр стилізований під оселю відомого детектива, на честь якого названий заклад. У розпорядженні гостей дві камерні зали, які розташовані на двох рівнях. Меню складається з авторських страв європейської та англійської кухонь. Страви мають оригінальні назви. Зранку відвідувачі можуть скуштувати комплексні сніданки, а в обідній час – бізнес-ланчі. В алкогольній карті представлений великий асортимент ексклюзивних коктейлів.

В історичному центрі Тернополя, в підвальному приміщенні торговельно-розважального центру «Атріум» знаходиться пивний паб-музей

«Тернопільська кнайпа 1540». В інтер'єрі закладу гармонійно поєднуються сучасний і староукраїнський стилі. У центральному залі є карта місцевих підземель, для декору використані старовинні годинники, приймачі й фотоапарати. У меню традиційні страви української кухні. У барі пригощають 16 сортами місцевого пива.

Недалеко від Тернополя, у місті Чортків, на вулиці Ринок, розмістився затишний пивний паб «Сова». Заклад складається з двох просторих залів з місткістю 120 персон, а також має в своєму розпорядженні віп-зал, де можуть розміститися до 10 чоловік. Інтер'єр дизайнери оформили в сучасному стилі з елементами мінімалізму й поп-арту - тепла пісочна колірنا гама, прямі лінії й строгі силуети, м'які дивани бежевого кольору, лаконічні меблі та оздоблення з натурального дерева світлих порід, цегляне муровання, настінні малюнки, дерев'яна фігура сови й оригінальні світильники з металу. Для трансляцій футбольних матчів в одному із залів встановлений широкоформатний проектор. Кухарі паба готують гостям популярні європейські та японські страви - холодні й гарячі закуски, салати, перші страви, основні страви та стейки, страви для компаній, класичні та теплі роли, десерти.

У старовинній будівлі в самому центрі Тернополя розташований ресторан «Бункермуз», у складі якого працює винний бутик і арт-галерея. У розпорядженні гостей великий і малий зали, а також бар, чарочна й літній майданчик. У меню представлені популярні європейські страви та автентична галицька кухня. Кожні п'ятницю і суботу в ресторані проходять вечірки з виступами ді-джеїв та музичних колективів [4].

2 Проєкт іноваційного туру по Тернопільщині

2.1 Маршрут іноваційного туру

Тернопіль – Ішків – Зарваниця – Микулинці – Збараж – Вишнівець – Кременець – Білокриниця.

Тернопіль – одне із наймальовничіших міст західної України. Затишок і спокій тут витає у повітрі. Якщо ви втомились від метушливого життя у великому місті, тоді Тернопіль саме те місто, яке потрібно відвідати для релаксу і відпочинку, а також насолодитися його неймовірними краєвидами та мальовничими місцями. Ось де-які місця Тернополя, які варто відвідати приїхавши сюди:

Архикатедральний Собор Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці - католицький храм, побудований в стилі бароко - один із символів Тернополя. Собор присвячений Непорочному зачаттю Діви Марії. Будівництво домініканського храму у архітектора Августа Мошинського замовив сам гетьман Юзеф Потоцький в 1749 році. Храм назвали Церквою святого Вінсента і віддали під опіку 12 ченцям-домініканцям. В 1820 році він був переданий єзуїтам. В частині будівлі вони відкрили гімназію. В 1851 році в соборі зустрічали цісаря Франца Йозефа I. Під час Великої світової війни храм був зруйнований. Його реставрували в 1957 році і розмістили в ньому

картинну галерею. В 1989 будівля перейшла в руки Української греко-католицької церкви і отримала статус собору.

Прогулюючись вздовж набережної, на вул Замковій можна побачити старовинний Тернопільський замок, побудований в далекому 1548 році. До нашого часу зберігся тільки внутрішній палац, і вже немає навколо нього валів з кам'яними баштами та глибоких ровів. Але цінителі історії ще можуть помилуватися монументальною спорудою старовинного палацу, яка досі височіє над водами рукотворного озера. Тернопільський замок був зведений коронним гетьманом Яном Тарновським для захисту земель від татарських набігів. Від міста замок був відгороджений глибоким ровом, перейти який можна було тільки по підйомному мосту, з півдня замок був захищений озером, яке утворилося після спорудження дамби.

Тернопільський став - до 1991 носило назву Комсомольське озеро. Це велика штучна водойма створена на місці боліт на річці Серет. Площа водосховища становить 300 га. Тернопільському ставу приблизно стільки ж років, як і місту Тернополю.

З набережної Тернопільського озера по красивому пішохідному місточку можна перейти на Острів закоханих. Це особливе місце приносить щастя молодят. А одинокі серця, за легендою, можуть побачити свою долю, подивившись з берега острівця вглиб ставу. В центрі острова можна побачити романтичну альтанку, оточену високими деревами. Вони приховують закоханих від сторонніх поглядів. В літку з містка можна помилуватися розквітлим лататтям і рідкісною водяною лілією. Острів з'явився на озері після відновлення ставу від руйнації, завданої під час Другої світової війни. Сьогодні він входить в десятку найромантичніших куточків України.

Над Тернопільським ставом можна побачити найдавніший християнський храм міста – старовинну Воздвиженську церкву, побудовану в XVI ст. Колись поряд з нею була розташована Львівська брама, біля якої точилися найважчі бої за місто, тому й церква була частиною оборонного укріплення. Часто її гучні дзвони передавали сигнали тривоги, повідомляючи навколишнім поселенням про напад татар. З храмом пов'язано багато легенд. Колись в ньому зберігалися рідкісні раритети та чудотворні ікони. Згадки про тернопільську Надставну церкву можна побачити у багатьох давніх літописах.

Тернопільські «Слисейські поля» є частиною Шевченківського парку і знаходяться біля знаменитого готелю «Тернопіль». На невеликій ділянці, розташованій на березі озера, можна побачити мальовничі пагорби, вкриті газоном, та невеличкі алеї, на яких встановлені оригінальні скульптури. Це місце облюбувала для відпочинку молодь. В зеленій зоні юнакам та дівчатам подобається грати в спортивні ігри, слухати музику, читати літературу, проводити пікніки.

Театральний майдан – серце міста. На площі перед театром проводяться різноманітні святкування, концерти та фестивалі. Головною прикрасою площі став обласний музично-драматичний театр ім. Тараса Шевченка. Його величний фасад прикрашений численними барельєфами. Щоб дістатися центрального входу треба пройти крізь розкішну колонаду. Поряд з театром в

невеличкому скверику розташований пам'ятник присвячений Великому Кобзареві. Поряд з Театральним майданом можна помилуватися старовинними будинками та сучасними скульптурами.

Завершити довгу прогулянку Тернополем пропонується біля постаменту, присвяченого видатній оперній співачці Соломії Крушельницькій. Його можна побачити в центрі міста на бульварі Тараса Шевченка в невеличкому сквері. Це єдиний пам'ятник у світі, де знаменита співачка зображена на повний зріст. Вона вишукано вдягнена і спирається на візерунок із застиглої музики. Цей постамент своїй відомій землячці присвятили містяни, які справедливо вважають її золотим голосом світу.

Ішків - село в Тернопільській області. Розташоване на річці Стрипа, на заході району. В непримітному селі Ішків знаходиться дивовижний музей музичних інструментів під назвою «Камертон». Після відвідин туристи по-новому відчують музику і, можливо, навіть забажають опанувати гру на якомусь інструменті. Біля входу в музей завжди гостинно зустрічає його засновник Петро Катола. «Спочатку було слово ...», – починає він розповідь, потім бере до рук «шум дощу» і демонструє звуки природи. Петро вміє грати майже на всіх експонатах, а їх близько 200 з різних континентів. У його колекції – ліри і арфи, африканські барабани і тибетські чаші, трембіти та мандоліни, акордеони і скрипки. Але головна особливість «Камертона» в тому, що він інтерактивний, - кожен може взяти будь-який вподобаний інструмент і спробувати зіграти на ньому. Напевно, саме тому від «Камертона» в захваті не тільки дорослі, а й діти. А коли Петро починає грати на терменвоксі і створює звук майже з повітря, починає здаватися, що він – чарівник і повелитель нот.

Зарваниця - чудове місце, наповнене Божою любов'ю, яке єднає у молитві людей з України та поза її межами. Для християн усього світу Зарваниця добре відома чудотворною іконою і цілющим джерелом, біля якого з'являлася Божа Матір.

Марійський (тобто присвячений Пресвятій Богородиці) духовний центр у Зарваниці є однією з найвизначніших католицьких святинь світу і найбільшою святиною Української Греко-Католицької Церкви. Чудотворна ікона Зарваницької Божої Матері є однією з найвідоміших і найулюбленіших ікон для греко-католиків цілого світу. У численних копіях вона розійшлася по багатьох парафіях і домівках.

Із благословення Папи Римського Пія IX Зарваниця набула статусу відпустового місця. Це означало, що здійснення паломництва до Зарваницької ікони у певні визначені дні силою благословення Церкви дарує не тільки благодать прощення і відпущення гріхів людини, що кається у святому таїнстві сповіді, а й повного зцілення від усіх духовних наслідків гріхопадіння, відновлення духовних сил і зміцнення у вірі.

Перед храмом розташоване велике Співоче поле, розраховане на 50 тис. паломників. Посередині поля на високому постаменті височіє стела з іконою Зарваницької Богородиці, виготовлена з білого італійського мармуру та виставлена у відкритій каплиці, що також увінчана короною.

Ліворуч дзвіниці починається Хресна Дорога і піднімається угору до студитського монастиря. Кожна із чотирнадцяти стацій – це одностінна каплиця із чотиригранних кам'яних блоків з гранітною плитою, на якій відображено певний фрагмент хресного ходу Спасителя на Голгофу. Завершується Хресна дорога символічним Гробом Господнім і каплицями Воскресіння та Вознесіння.

27 серпня 2018 року Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, здійснив Чин освячення унікального комплексу «Українського Єрусалима» у Марійському духовному центрі Зарваниці. В освяченні взяв участь хранитель Святої Землі о. Фраческо Паттон, який привіз камінь із Гробу Господнього. До унікального комплексу культових споруд Святої Землі, будівництво якого розпочалося влітку 2014 року, увійшли копія Гробу Господнього, Голгофа - гора, на якій розіп'яли Ісуса Христа, Оливний сад, де Ісус молився перед арештом, Сходи Покаяння (Святі сходи), якими Ісус Христос підіймався на суд до Пилата, купіль Ветезда, де оздоровлювалися хворі, Левові (Ліонські) ворота та Вежа Давида.

Також у Зарваниці є давнє джерело святої Анни з цілющою водою сьогодні має вигляд спеціально облаштованої купелі, куди прочани занурюються, прохаючи Бога про оздоровлення і зміцнення фізичних та духовних сил. Купіль святої Анни, за словами священників, унікальна, вода в ній цілюща - не замерзає і не нагрівається. Температура тут завжди стала і влітку, і взимку - близько десяти градусів тепла.

Микулинці - мальовниче селище Тернопільської області, найбільш воно приваблює весною. Туристам пропонується побачити Микулинецький замок, який збудовано у другій половині XVI ст. на правому березі річки Серету. Тодішньою власницею Микулинців була Анна Йорданова зі Синявських. Довжина стіни - 75 м, а ширина оборонних мурів - 2 м. Фортеця має три вежі, дві з яких (з протилежних боків) були в'їзними, навколо були рови з водою. На подвір'ї було розміщено житлові приміщення, колодязь. Були тут й підземелля - льохи й ходи. Сьогодні замок потребує глобальної реставрації.

Також можна відвідати Палац графів Рейв - архітектурну пам'ятку зведено у кінці XVIII ст. на кошт Людвіки Потоцької (та суттєво реконструйовано новим господарем Яном Конопкою. Останньою власницею була графиня Рей з роду Конопок. На фасаді - чотири атланти, які зроблено з дерева. Розкішний інтер'єр вирізнявся розписами у відповідному стилі, але вини не збереглися. Сьогодні у приміщенні розміщена бальнеологічна лікарня, історія якої почалася ще за часів Конопки, протягом кількох десятиліть тут не лише лікувалися, а й просто розважалися вельможі того часу.

Навколо споруди розташовано прекрасний дендропарк площею 7 га, який, однак, перебуває у запущеному стані. Тут ростуть три 200-літні ясени. Пам'ятка зведена за взірцем дрезденського придворного костелу. Поряд - старий цвинтар з кількома скульптурами.

Багате на історичні пам'ятки містечко Збараж розкинулося на берегах річки Гнезна притока ріки Серет. В урочищі Старий Збараж збереглося давнє городище із залишками замку, побудованого в XIV столітті князем Дмитром

Корибутом з династії Гедиміновичів. З 1434 року місто стало резиденцією польських князів Несвицьких, які незабаром стали називатися Збараськими. Брати Христофор та Юрій Збараські вирішили перенести свою резиденцію на схід - на місце нинішнього Збаража, де і заклали новий замок, що чудово зберігся до наших днів.

Зараз місто Збараж є центром Національного заповідника «Замки Тернопілля», тут є безліч архітектурних пам'яток, розвивається туристична інфраструктура.

Знайомство із цим містом варто розпочати зі стародавнього замку, який упродовж століть був фамільною резиденцією князівських родів цього краю. Замок залишається визначною пам'яткою історії й архітектури міста. Зараз це справжній замок-музей. Стародруки та рукописні книги, предмети інтер'єрів, релігійних споруд XVII-XIX століть, колекційна зброя та лицарські обладунки – усе це можна побачити у 25 виставкових залах.

Та головною архітектурною домікантою Збаража нині є величний старовинний костел. Його збудували у 1723 році з допомогою Юзефа та Станіслава Потоцьких. Одночасно із замком будували й монастир, але зберігся комплекс у дещо іншому вигляді. Згодом його реконструювали у стилях ренесанс та бароко, в інтер'єрах застосували ілюзорний живопис, частково збереглися лише вівтарі зі скульптурним оздобленням XVIII століття і фрагменти стінопису.

Ще місцем, яке варто було б відвідати - костел Бернардинців, що був збудований двічі протягом XVII-XVIII століть. Величезні вежі сягають неба, скульптури святих, якими вони оздоблені, виконані Антоном Осінським, уродженцем Збаража. Сам храм створений у стилі бароко.

Історія першої будівлі Бернардинського монастиря сягає далеких 1600-тих років, коли Юрій Збараський – краківський князь, видав наказ про його будівництво. Цікаво, що храм стояв на палях, оскільки місце було заболочено. Дожити до кінця будівництва, Юрій, нажаль, не зміг, але його справу завершив Януш Вишневецький.

Подорож Збаражем продовжиться одразу як вийти з воріт замку. Шлях пролягає до головної площі міста, де наприкінці XIX століття сам Іван Франко проводив передвиборчу кампанію до Віденського парламенту. Цікаво, що письменник був частим гостем у цьому тихому мирному містечку, де зупинявся в родині відомого збараського лікаря – Тараса Білинського. На самій площі ім. Івана Франка є декілька старезних будинків, інші – збудовані у відносно новий час.

Якщо бажання помандрувати у Збараж є, то треба сходити в одне важливе місце – пагорб, на якому раніше стояв старий Збараський замок, існування котрого датується XIII – XVI століттями. Наразі там нічого немає, окрім хреста, встановленого як пам'ять про загублену в часі історичну пам'ятку. Збараж взагалі оточений великою кількістю пагорбів, тому тим, хто є прихильником довгих піших прогулянок, ця місцевість припаде до душі.

Дорогою до замкового пагорба мандрівникові зустрінеться і маленька церква, заснування якої датовано 1600 роком. Це одна з найстаріших кам'яних

православних церков. На ній ще видні старослав'янські слова, тому атмосферу того часу тут можна відчутися як ніде більше. Відомо, що тут, перед відправкою на Зборівську битву, молився Богдан Хмельницький.

Вишнівець – вважався великою та багатою магнатською резиденцією на Волині. Колишнє родове гніздо князів Вишневецьких. Нині Вишнівець затишне та зелене місто на Тернопіллі, яке відоме своїм неперевершеним палацовим комплексом, старовинною церквою та руїнами костелу.

Замок-палац побудований в класичному стилі, П-подібний в плані, двоповерховий, у виступах - трьохповерховий. Фасади виділені в композиціях безфронтними портіками тосканського ордеру. Увагу привертає й головний вхід - над ним трикутний фронтон оздоблений ліпниною.

У 2005 році палацу надано статус Національного заповідника «Замки Тернопілля». Нині палац у Вишнівці це потужний туристичний об'єкт, який вартує обов'язково відвідати.

Вознесенська замкова церква, зведена в 1530, спочатку задумана як родова усипальня князів Вишневецьких. Поруч з нею було невелике кладовище. Ініціатором будівництва храму був князь Іван Вишневецький. Храм має форму корабля і має чудову акустику. Усередині знаходяться релігійні фігури, створені народними умільцями

Церква Святої Трійці у Вишнівці збудована у 1892 році. Притвор прикрашений високою двоярусною вежею. Над навою височіють п'ять восьмигранних куполів, центральний є найбільшим. Розміри храму вражають, його довжина – приблизно 33 метри. Відомо, що вишнівецьку Троїцьку церкву збудував майстер Омеляновський. Храм дивом вцілів у буремному 20 столітті, а у радянський час церква Святої Трійці була єдиною в околиці, де не заборонили проводити богослужіння.

Кременець - місто в Тернопільській області розташоване біля підніжжя Кременецьких гір. Відстань до Тернополя - 60 км. Розпочинати знайомство із містом потрібно саме із Замкової гори. На самій горі залишилися руїни замку, в'їзна брама, мури, а основне, відкривається яскрава панорама вигляду на місто. Десь вдалині, за хорошої погоди, можна роздивитися навіть куполи Почаївської Лаври. Внизу, усю частину «Старого міста», та архітектурний ансамбль Єзуїтського колегіуму.

На горі можна випити келих шампанського і загадати бажання. Усі подружні пари з міста та його околиць влаштовують тут фотосесії та мріють про щасливе подружжя.

Архітектурний комплекс споруд Єзуїтського колегіуму, одне із найгарніших місць Кременця. Сам архітектурний комплекс складається з двох навчальних корпусів, які прилягають до Собору Преображення Господнього. У внутрішньому дворіку потрібно зробити кілька пам'ятних фото. Камінні стіни, сходи та балюстрада додають екзотики та навіюють чогось середньовічного.

Далі пропонується трішки екстриму. Місцеві катакомби – колишні каменоломні. Гора з катакомбами знаходиться навпроти Богоявленського монастиря. Катакомби – одноярусні, приблизно 100 метрів завширшки і понад

70 метрів довжини. Тут небезпечно, бо можна заблукати, прохолодно навіть у спекотні літні дні, але цікаво. Особливо сподобається тим, хто любить печери.

Далі мандруємо на П'ятницький цвинтар (Козацькі могили). Його історія починається ще з XVI століття. Козацькі могили на схилах Чернечої гори, місце легенд та давніх історій. Збереглися навіть кам'яні надгробки у вигляді кобзи. За легендою, це місце поховання козаків.

Дівочі скелі, теж легендарне місце. Легенда про дівчат, котрі сплелися косами і впалим із гори донизу додає цим скелям загадковості. Це місце, яке вабить туристів. Важко повірити, що це все природні утворення, до яких не докладала рук людина. Величезні кам'яні брили та стрімкі вершини нагадують місцями Карпати. Дівочі скелі випробовують навіть місцеві скелелаз.

Далі можна прогулятися Кременецьким ботанічним садом. Найцікавіше у саду навесні, коли цвістиме алея магнолій. Історія Кременецького ботанічного саду є не менш цікавою. Адже він найстаріший в Україні. Заснований ще у 1806 році.

Дізнатися про Кременець можна значно більше, відвідавши Краєзнавчий музеї та родинну садибу Словацьких, нині – обласний літературно-меморіальний музей Юліуша Словацького. Фонди краєзнавчого музею налічують понад 50 тисяч експонатів. Тут проводять майстер-класи з народних промислів, можна придбати сувеніри. У літературно-меморіальному музеї Юліуша Словацького є вісім кімнат-залів, кожна з яких присвячена певному періоду життя відомого поета. Цей музей, єдиний в Україні, присвячений життю драматурга.

Білокриниця - село Кременецького району, в Тернопільській області. Розташоване на півночі району, за 5 км. від Кременця. Перша писемна згадка про Білокриницю є у грамоті князя Свидригайла від 9 травня 1438 року. Розташоване село на березі річки Дядьківська Криниця - притоки річки Іква. Поблизу Білокриниці виявлено археологічні пам'ятки пізнього палеоліту, мезоліту, лендельської, черняхівської, давньоруської, комарівсько-тшинецької культур.

В селі Білокриниця, в стороні від головної дороги, що пролягає селом, знаходиться замок-палац XIX століття. Але історія замку почалася набагато раніше, ще у XVI столітті, коли власники навколишніх земель Збараські, спорудили на цьому місці мурований оборонний замок. А 1705 році в замку перебував гетьман України Іван Степанович Мазепа. Він тримав на руках Уршулю Вишневецьку, під час хрещення. В 1631 році, після смерті останнього з роду Збараських, Білокриниця переходить у власність до родини Вишневецьких.

Поруч із палацом розташований Білокриницький дендропарк, який знаходиться в межах старого замчища. Збереглася в унікальному вигляді в'їзна брама споруджена в неоготичному стилі. От інтер'єр та меблі внутрішніх приміщень палацу не зберігся, «кудись» пропав. Лише в коридорах можна побачити готичні арки. В приміщенні палацу знаходиться невеликий музей. Збереглися також фрагменти рову, що оточував замок [5].

2.2 Програма іноваційного туру

День 1

Виїзд від Південного залізничного вокзалу Києва на туристичному автобусі. Переїзд до Тернополя.

Обід по маршруту.

Прибуття в Тернопіль і поселення у готель.

Залишивши речі, туристи вирушають на екскурсію з дегустацією. Скільки стоїть місто, стільки його жителі вправлялися у виготовленні медів, настоянок та іншого п'яного зілля. Просуваючись епохами, туристи спробують 9 смаків Тернополя, дізнаються, хто такий пан Гірко, чим лікувати розбите серце, що таке "Свірко", "Пейсахівка" і "Кобильшник". І все це в одній затишній капсулі часу - в підпільному залі старої ресторації.

День 2

Сніданок у готелі.

Екскурсія по місту. Тернопіль - місто з особливим галицьким шармом. Тут багато пішохідних зон, простора набережна, зелені парки і старовинні храми. У Тернополі перебуває найбільший штучний ставок в Європі, а в провулках - десятки затишних і колоритних кафе і ресторанів, в яких панує дух гостинності.

Вільний час. Обідня перерва.

Далі туристи відвідають доволі цікаве місце - тернопільську катедру, і це буде незвичайно, адже можливо побувати як в підземеллі, так і на вежі цього ефектного і красивого храму. Туристам пропонується спуститися у крипту, яка розташована на глибині 5 метрів та піднятися на дзвіницю висотою 21 метр, яка водночас є хорошим оглядовим майданчиком.

Вільний час. Повернення у готель самостійно

День 3

Сніданок у готелі.

Переїзд в село Ішків, відвідування музею музичних інструментів «Камертон». Цей музей дає можливість налаштувати свій настрій та познайомитися з дивовижними інструментами, які були зібрані з понад 80 країн світу. Музей інтерактивний, тому всі інструменти можна потримати в руках та спробувати зіграти, наприклад, на калімбі, діджеріду або терменвоксі.

А також туристів чекає колоритна обідня перерва: домашній борщ з морелями, чесниківський сир, домашній хліб з льоном, джин з ялівцю, ром за рецептом Франца Мелінського, домашні смаколики.

Переїзд в Зарваницю. Це місце духовності та історії, своєрідний Єрусалим Тернопілля зокрема і України в цілому. Тут, в мальовничій долині, ніби прихованій від сторонніх очей, знаходиться храм Зарваницької Божої Матері. Тут можна побачити 4-ярусну дзвіницю 75 метрів заввишки і каплицю, попити води з цілющого джерела і пройти «Хресною дорогою». Чудотворна Зарваницька ікона, за переказами, сама з'явилася у джерела в лісі, і не раз зцілювала і рятувала людей.

Далі туристи відвідають Микулинці. Туристам пропонує ще один замок – Микулинський, який зараз, на жаль, в поганому стані. А також до уваги туристів Палац графів Реїв та дендропарк, який також в занедбаному стані.

Повернення в готель.

День 4

Сніданок у готелі. Виселення з готелю.

Туристи вирушають в Збараж. На вершині гори, оточеної річкою Гнізна, височить замок, в стінах якого застигла давня історія. Збараський замок є одночасно і палацом, і фортецею. За товстими стінами фортеці збереглася палацова розкіш. Збараський замок - один із шедеврів фортифікаційного мистецтва. Зараз зали замку, створеного італійськими архітекторами, стали музеєм. Тут зберігається колекція ікон, полотен, зброї. Спустившись в середньовічну темницю, можна побачити старі знаряддя тортур.

Обідня перерва.

Переїзд в Вишневець. Екскурсія по палацово-парковому комплексу. Туристи почують неймовірну історію сім'ї Вишневецьких і історії з їхнього життя. Сам палац називають Волинським Версалем, а в багатьох залах зараз відтворені інтер'єри. В Україні це єдиний палац в стилі французького ренесансу. Вишукана резиденція династії Вишневецьких славилася шовковими шпалерами, позолотою, колекцією дорогих полотен і рідкісних творів мистецтва.

Поселення у готель на ночівлю.

День 5

Сніданок у готелі

Переїзд у Кременець, місто, яке вміє вражати, саме тут серед мальовничих скель, пагорбів і розливів річки Ікви, туристів чекають старовинні храми, колегіум і один з найстаріших ботсадів сучасної України. На горі Бона знаходяться стародавні руїни замку. Туристи оглядають залишки фортеці Бона Сфорца. Замок був названий на честь королеви з роду Медічі. Ця дама прославилася своєю особливою жорстокістю.

Гуляючи вузькими вуличками, туристи побачать всі головні перлини міста, і дізнаєтеся його легенди - деякі з них полоскочуть нерви.

Відвідування музею Юліуша Словацького. В доволі непростий час сьогодення ми отримали підтримку польського народу. Тому буде цікаво та доречно дізнатися про відомого польського письменника та філософа, який народився в Кременці. Музей розташований у старовинному будинку родини Словацьких.

Обідня перерва.

Екскурсія в Білокриницю. До палацу в англо-готичному стилі. Поруч з палацом розкинувся графський дендропарк, де можна прогулятися і насолодитися природою.

Повернення до Києва близько 22:00. Кінець подорожі.

Висновки

Розглядаючи сучасний стан розвитку туризму на Тернопільщині, ми визначили значущий потенціал та одночасно стали свідками викликів, які стоять перед регіоном. Розвиток туризму може стати ключовим фактором для підняття економіки, збереження культурної спадщини та покращення якості життя місцевого населення.

Тернопільщина, з її чарівною природою, багатою історією та культурним надбанням, має потенціал стати важливим туристичним напрямком. Проте, для максимізації цього потенціалу, необхідно вирішити деякі виклики, з якими стикається регіон.

Важливо зосередитися на розвитку інфраструктури, зокрема готельної та транспортної, щоб забезпечити комфорт та зручність для туристів. Вдосконалення маркетингових стратегій та активні заходи з просування можуть привернути увагу більшого числа туристів.

Однак, найважливішим елементом є збереження культурної та природної спадщини. Це вимагає збалансованого підходу до туристичного потоку, створення відповідальних туристичних програм та заходів для збереження непорушності природи та історичних пам'яток.

У підсумку, ефективний розвиток туризму на Тернопільщині потребує спільних зусиль влади, бізнесу та громадськості. З відповідальним та урізноманітненим підходом, Тернопільщина може стати відомим та популярним туристичним напрямком, забезпечуючи стаке зростання та процвітання регіону.

Список використаних джерел

1. Вікіпедія, вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C. (Дата звернення 01.11.2023)
2. Вікісховище, зібрання вільних для використання медіафайлів [Електронний ресурс]. URL: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ternopil_in_Ukraine.svg. (Дата звернення 01.11.2023)
3. Цифрова туристична компанія Booking.com [Електронний ресурс]. URL: <https://www.booking.com>. (Дата звернення 01.11.2023)
4. Сайт пошуку кращих ресторанів і кафе в Україні [Електронний ресурс]. URL: <https://tomato.ua>. (Дата звернення 01.11.2023)
5. Туристичний оператор «Відвідай» [Електронний ресурс]. URL: <https://vidviday.ua>. (Дата звернення 01.11.2023)